A.N.P. INDONESISCHE DOCUMENTATIE DIENST

POSTBUS 1
's-GRAVENHAGE

TELEFOON 183910
PARKSTRAAT 32

's-GRAVENHAGE, 5 oktober 1957.-

Serie XII no. 40

INHOUDSOPGAVE:

Pag. 595

De ontwikkelingen in Indonesië — Pag. 596-600

Nieuwe ontwikkelingen in Noord-Sumatra — Pag. 600-602

Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties — Pag. 602-603

Strubbelingen in Indo-Europese groep — Pag. 603

Dr. Hatta over betrekkingen China-Indonesië — Pag. 603-604

Het Parlement:

Wetsontwerp inzake noodtoestand — Pag. 604-605

Wetsontwerp inzake buitenlandse arbeidskrachten — Pag. 605-607

De gouddekking — Pag. 607-608

B.P.M. krijgt concessies op Noord-Sumatra niet terug — Pag. 608

Indonesië vroeg $ 30 miljoen aan Eximbank — Pag. 608

Sjafruddin Prawiranegara over buitenlandse investaties — Pag. 608-609

Discussie over BE-systeem — Pag. 609-610

Directeur Bank Indonesia over B.E. — Pag. 610-611

Kapitaalsinvesteringen in Oost-Kalimantan — Pag. 611

Hongaarse credieten voor Indonesië — Pag. 611

Kopra-cooperatie op Europese markt — Pag. 611-612

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

De ontwikkelingen in Indonesië.

DJAKARTA, 29 september /5 oktober (ANP).— In de afgelopen week, met name op vrijdag 4 oktober, heeft de regering geantwoord op de algemene beschouwingen in eerste termijn welke het parlement heeft gehouden over de regeringsverklaring inzake de "normalisatie" van de binnenlandse toestanden en over het verslag, dat de regering bij monde van premier Djuanda had uitgebracht over de conferentie tot " Nationaal Overleg".

In het regeringsantwoord in eerste termijn herhaalde premier Djuanda nog eens, dat het succes van het Nationaal Overleg geen overwinning of succes betekende voor de regering, zoals enkele parlementsleden hadden betoogd, aangezien de regering het standpunt inneemt, dat het er niet om ging wie al dan niet gelijk had.

Het voornaamste doel was óm vast te stellen waaraan het haperde.

Het zoeken naar een manier om in de toestand verbetering te brengen stond los van de zaken waarin het centrum of de daerahs tekort waren geschoten.

De premier legde er nogmaals de nadruk op, dat de regering niet van oordeel is, dat met het succesvol verloop van het Nationaal Overleg alle problemen zijn opgelost. In hetvolledige besef van ons aller verantwoordelijkheid om de Republiek Indonesia veilig te stellen, en met gehoorzaam aan God de Almachtige, zal de regering met kracht en met tact haar pogingen om de besluiten van het Nationaal Overleg uit te voeren voortzetten.

Het volk heeft reeds te lang geleden en wil nu eindelijk van de voordelen van de vrijheid genieten door een nieuwe bladzijde op te slaan. Op grond hiervan is de normalisatie van de toestand in de Republiek Indonesië het punt van uitgang voor een planmatige en geordende opbouw, in het belang van gelijke rechtvaardigheid en gelijke welvaart voor het gehele volk.

Met betrekking tot de uitvoering van de besluiten van het Nationaal Overleg, deelde premier Djuanda mede, dat het kabinet de volgende commissies ad hoc heeft ingesteld:

A. Ad hoc commissie I voor algemene bestuurszaken, bestaande uit: de tweede vice-premier als voorzitter, de minister van binnenlandse zaken als vice-voorzitter; en de ministers van inter-Indonesische betrekkingen, agrarische zaken, onderwijs kunsten en wetenschap en financien als leden.

B. Ad hoc commissie II voor financieel-economische en opbouwaangelegenheden, bestaande uit: de eerste vice-premier als voorzitter; de minister van financien als vice-voorzitter en de ministers van handel, industrie, landbouw, volksenergie, openbare werken en ernergie, sociale zaken, godsdienst en de directeur-generaal van het Staatsplanbureau als leden.

C. Ad hoc commissie III voor bijzondere aangelegenheden, bestaande uit: de derde vice-premier als voorzitter; de minister van voorlichting als vice-voorzitter; en de ministers van buitenlandse zaken, veteranenzorg, verbindingen, scheepvaart, gezondheid en arbeidszaken als leden.

Indien zulks noodzakelijk wordt geacht, kunnen deskundigen uit civiele, militaire en politiekringen, zowel van het centrum als van de daerahs, ter beschikking van de commissies worden gesteld.

De commissies zijn thans druk bezig met het formuleren van richtlijnen voor de uitvoering van de besluiten van het Nationaal Overleg, zowel in de vorm van wetten als in de vorm van regeringsverordeningen.

Over de samenstelling van de delegaties naar het Nationaal Overleg verstrekte de premier aan het parlement de volgende gegevens:

I. De delegatie van de centrale regering bestond uit:
   a) de ministers;
   b) de twee nationale figuren Bung Karno en Bung Hatta;
   c) de chefs van staven der land-, zee-, en luchtmacht, en het hoofd van de staatspolitie; de voorzitter van het hooggerechtshof, de procureur-generaal, de voorzitter van de Raad van Toezicht op financien(als adviseurs van b) en c);
   d) de voorzitter en vice-voorzitters van het parlement;
   e) de voorzitter en vice-voorzitters van de Constituante;
   f) de voorzitter en vice-voorzitters van de Nationale Raad
   (d, e en f als waarnemers);

II. De delegaties van de daerahs bestonden uit:
a) de militaire commandanten van de militaire, maritieme en luchtdistricten;
b) de hoofden van de daerahs eerste graad of de hoogste functionaris van het civiele bestuur in de daerahs, welke op het punt staat daerah eerste graad te worden of dit zullen worden;
c) de voorzitters van de regionale raden in de daerahs eerste graad, voorzover de daerahs reeds een regionale raad (in overgangstijd) hebben, of in de gevallen waarin deze functionarissen verhinderd waren, de vice-voorzitters.
d) twee adviseurs (of drie adviseurs van de daerahs die nog geen regionale raad hebben), wier aanwijzing werd overgelaten aan a) en b).
e) andere personen, die door het kabinet waren aangewezen na daarover de mening van de chefstaf van de landmacht, de chefstaf van de marine en de chefstaf van de luchtmacht te hebben gehoord.

H.D. Manoppo en luitenant-kolonel H.E.V. Sumual namen als adviseurs van de militaire gezaghebber van Noord-Sulawesi aan het Overleg deel.

S.O.B. nog nodig.

"De regering acht het handhaven van de SOB voorlopig nog nodig in het belang van een vlotte uitvoering van de besluiten van het Nationaal Overleg", aldus premier Djuanda in de verdere loop van zijn rede.

De SOB moet echter zowel in zijn geheel als partieel, in overeenstemming worden gebracht met de wet op de noodtoestand, welke op 2 oktober door het parlement is aangenomen.

Deze verklaring legde premier Djuanda af in verbandmet het aandringen van parlementsleden om de SOB zo spoedig mogelijk in te trekken.

Militaire kwesties.

Wat betreft de militaire aangelegenheden zeide premier Djuanda, het nog te vroeg én te prematuur te achten om de kwesties, verband houdend met het leger, op dit ogenblik aan te roeren, omdat zulks de taak van de Commissie van Zeven, die het vertrouwen heeft van het gehele leger, zal deren en beinvloeden en mogelijk ook bemoeilijken.

De premier zei dit in antwoord op vragen van een aantal parlementsleden, die hadden geinformeerd welke maatregelen genomen zullen worden tegen kolonel Simbolon en andere officieren.

Wat betreft de politieke ideologieen, die de verschillende gelederen der strijdkrachten aanhangen, verwees premier Djuanda naar een instructie van de minister van defensie van 27 oktober 1954, waarin het de leden van de strijdkrachten werd verboden om partij te kiezen, of maatregelen te nemen, welke schadelijk zouden kunnen zijn voor de militaire discipline, zoals bijvoorbeeld het lidmaatschap van een politieke partij of van andere verenigingen, die direct dan wel indirect verband houden met de politiek, dan wel het op een of andere manier steunen van een politieke partij of andere vereniging.

De arrestaties.

Over de arrestaties in de daerahs, welke door een aantal parlementsleden ter sprake zijn gebracht, verklaarde premier Djuanda, dat de regering thans bezig is hiervoor een oplossing te zoeken.

De samenwerking tussen Soekarno-Hatta.

De gezamenlijke verklaring van president Soekarno en dr. Hatta was wel het maximale resultaat, dat momenteel te bereiken was, aldus premier Djuanda, als antwoord op vragen over de samenwerking tussen deze beide nationale figuren.

De minister-president vervolgde, dat indien men de geest en de inhoud van deze gezamenlijke verklaring aan een diepere beschouwing onderwerpt, daarin het grote vlak waarop de verantwoordelijkheid van de beide figuren rust, weerspiegeld wordt. Op grond van de ervaringen, die voor en tijdens het Nationale Overleg werden op gedaan, is de regering er van overtuigd, dat, hoe groot de good-will ook moge zijn, de verwezenlijking van alles wat gewenst wordt, niet geforceerd kan worden. En dit geldt ook voor de samenwerking tussen deze beide nationale voormannen.

In dit verband gaf de bewindsman verder te kennen dat het juister zou zijn de resultaten af te wachten van het werk van de constituante, die de status van het staatshoofd, het kabinet en de andere instituten zal bepalen, opdat aan de wens van het volk inzake het herstel van de Twee-eenheid kan worden voldaan.

Het was een bittere ervaring om meerdere malen van grondwet te veranderen, aldus de premier, die eraan toevoegde, dat toen de grondwet in 1945 zonder meer werd gewijzigd, het staatshoofd, dat op grond van de Constitutie van 1945 een executieve macht bezat, slechts een symbool werd. Tengevolge hiervan ontbrak de juiste leiding aan de revolutie, terwijl ook de executieve macht niet meer in één hand berustte, doch werd verdeeld over verschillende regeringsinstellingen.

Premier Djuanda deelde verder mede, dat de regering zich ook kan verenigen met het standpunt van verschillende leden van het kabinet, dat de verwezenlijking van het herstel van de samenwerking tussen de Twee-eenheid moet worden overgelaten aan de beide nationale figuren zelf. Hij zeide echter, dat ook de regering, het parlement, het partijwezen, de pers en de gemeenschap in het algemeen hun bijdrage kunnen leveren voor de verwezenlijking van deze samenwerking door de sfeer niet te vertroebelen.

De gezamenlijke verklaring, zo betoogde de premier verder, is in geen geval bedoeld om de Constituante te beinvloeden.

Een uiteenzetting over de suggesties om de samenwerking tussen deze beide figuren in een wet vast te leggen, en de wenselijkheid om een wet inzake presidentsverkiezingen samen te stellen acht de regering na de verklaring over de samenwerking van de Twee-Eenheid niet meer nodig, aldus premier Djuanda.

Intelligence.

Premier Djuanda deelde het parlement vervolgens mede, dat de coordinatie van de samenwerking tussen de verschillende staatsapparaten op het gebied van intelligence reeds ter hand is genomen, hoewel hiervoor nog geen wetten of regeringsordonnanties zijn afgekondigd.

Met het oog op de strategische en politieke status van Indonesië in internationaal verband, ligt het in het voornemen van de regering om een voor Indonesië geschikt systeem en organisatie in te stellen, aldus de premier.

Het bendewezen.

Over de bestrijding van het bendewezen zeide premier Djuanda, dat deze zal geschieden overeenkomstig de besluiten van het Nationaal Overleg. De uitvoering zal in overeenstemming worden gebracht met de situatie in de betrokken daerahs.

De financieel- economische situatie.

Na een enigszins uitvoerige uiteenzetting over de financieel-economische situatie, welke geleid heeft tot de instelling van de B.E., verklaarde de premier, dat de regering maatregelen heeft genomen om te voorkomen, dat de volkseconomie steeds door buitenlanders wordt beheerst, en wel door in enkele handelssectoren over te gaan tot Indonesianisatie. Voorts zijn maatregelen genomen om de middenstand te bevorderen en om de activiteiten van het buitenlandse kapitaal te beperken. Wat dit laatste betreft zal de regering geen vergunningen meer verstrekken om nieuwe handelsondernemingen op te richten of om bestaande handelsondernemingen, welke volgens hun status en kapitaal buitenlands zijn of ten dele het eigendom van buitenlanders zijn, uit te breiden.

Door de regering wordt de nodige aandacht besteed aan de controle op de essentiele goederen en de prijzen daarvan.

Aan het hamsteren van goederen voor de eerste levensbehoeften van het volk wordt paal en perk gesteld. Voorts zijn door de regering maatregelen genomen om voor de binnenlandse tabak een minimumprijs vast te stellen, zodat dit produkt geen object kan worden van buitenlandse ondernemers. Ook zijn maatregelen genomen voor een vlotte distributie van consumptieartikelen, zoals rijst en suiker, naar verafgelegen gebiedsdelen.

De premier verklaarde verder, in antwoord op vragen van enkele leden of de regering voornemens is de BE,-regeling door een andere regeling te doen vervangen, dat een dergelijk voornemen op het ogenblik niet door de regering wordt gekoesterd.

Het doel van deze BE-regeling is het hoofd te bieden aan de moeilijkheden, die de regering ondervindt bij het tegengaan van het slinken van onze deviezenvoorraad.

De uitwerking van deze regeling in de verschillende sectoren heeft de volle aandacht van de regering en wordt als materiaal gebruikt voor het verder vervolmaken van deze regeling.

De hoofdstad.

Wat betreft de vaststelling van de zetel van de hoofdstad verklaarde de premier, dat deze kwestie door een commissie ad hoc van het kabinet grondig en ernstig zal worden bestudeerd.

Partijwezen.

Over de besluiten van het Nationaal Overleg ten aanzien van het partijwezen verklaarde de premier, dat dit een materie is ter bestudering door de commissie ad hoc van het kabinet.

Hierbij kunnen wij ons niet losmaken van de in de Indonesische maatschappij geldende normen, welke als een eeuwen oude cultuur dagelijks worden hoog gehouden, zoals onderling hulpbetoon, overleg, tolerantie, etc.

Het Alim-Ulama- congres.

Over de besluiten van het Alim Ulama congres in Palembang, verklaarde de premier, dat deze niet met het Nationaal Overleg uitstaande hebben.

Voorts betoogde de premier, dat de regering zich niet verplicht voelt om haar standpunt tegenover welke resolutie dan ook kenbaar te maken, ondanks het feit dat de regering aan elke resolutie, van wie die ook afkomstig moge zijn, de nodige aandacht wijdt.

Persbreidel.

De breideling van 13 persbureaus en dagbladen had ten doel een rustige sfeer te scheppen rondom het Nationaal Overleg.

De veiligheidsmaatregelen, welke door het militaire commando waren genomen, waren namelijk bedoeld om ongewenste provocaties te voorkomen of te vermijden.

Het beroep van het hoofdstedelijke militaire commando van 11 september op de pers om mede te werken aan de handhaving van de openbare orde had geen succes, waarop breideling van de 13 persbureaus en bladen volgde. Deze breideling zou niet noodzakelijk zijn geweest, indien aan het beroep van de militaire commandant gevolg was gegeven.

Na deze maatregel heeft het Nationaal Overleg verder een rustig verloop kunnen hebben, aldus de premier.

Russische lening.

Dat de Russische lening van 100 miljoen dollar, zou worden aangewend voor de onderdrukking van de ontwikkelingen in de gebiedsdelen, bestaat slechts in de verbeelding van degene die dit beweerde. Dergelijke beweringen getuigen van een provocatieve tendentie.

De lening is uitsluitend bestemd voor de opbouw, aldus de premier.

Notulen Nationaal Overleg.

Tot haar spijt kan de regering de notulen van het Nationaal Overleg niet ter inzage geven aan het parlement, daar het Nationaal Overleg een besloten karakter droeg.

Na nog enkele andere kwesties te hebben toegelicht, zoals de missie Maengkom, de betrekkingen tussen het centrum en de gebiedsdelen, de Nationale Raad, en anti-corruptiewet, etc. spoorde de premier de leden van het parlement en de maatschappij aan tot wijziging van onze tot dusverre gevolgde werk-denk-en strijdwijze, ter vervolmaking van de nationale onafhankelijkheid, zoals geïdealiseerd in onze revolutie, t.w. geestelijk en materieel geluk voor elke staatsburger.

De "commissie van zeven".

De "fact-finding"-commissie, welke door de "commissie van zeven" is belast met het verzamelen van materiaal over de oorzaken van de vele strubbelingen in het leger, is intussen druk met haar taak bezig.

Kolonel Mokoginta, lid van deze sub-commissie deelde aan de pers mede, dat de commissie momenteel bezig is contact te zoeken met kolonel Zulkifli Lubis.

Er is echter nog niets definitiefs bereikt.

De commissie heeft zaterdagmorgen een onderhoud gehad met premier Djuanda en de derde vice-premier, dr. Leimena, om voorlopig verslag uit te brengen over de tot dusver verkregen resultaten, in het bijzonder tijdens het bezoek aan Sumatra van de commissie.

Volgens kolonel Mokoginta hebben de leden van de commissie gedurende het bezoek aan Sumatra ontmoetingen gehad met luitenant-kolonel Djamin Gintings, de commandant van Noord-Sumatra, luitenant-kolonel Djamaun Gaharu, de commandant van Atjeh, majoor Samosir, regimentscommandant van Tapanuli, en luitenant-kolonel Wahab Macmour, regimentscommandant van Oost-Sumatra.

In Midden-Sumatra heeft de commissie ontmoetingen belegd met hoge plaatselijke legerofficieren, o.a. overste Achmad Hussein, de militaire commandantvan Midden-Sumatra, kolonel Maluddin Simbolon, de afgezette commandant van Noord-Sumatra, kolonel Dahlen Djambek, de voormalige vice-chefstaf van de landmacht, die kortgeleden zijn ontslag heeft ingediend.

Kolonel Mokoginta maakte bekend, dat de commissie zondag de hoofdstad zal verlaten voor Midden-enOost-Java en Oost-Indonesië voor het houden van soortgelijke ontmoetingen met legerofficieren van de betrokken territoria.

Kolonel Mokoginta besloot zijn verklaring met het uitspreken van "optimisme", dat de bevindingen van zijn commissie tijdig zullen kunnen worden ingediend bij de Commissie van Zeven, waarin o.a. president Soekarno en de voormalige vice-president, dr. Hatta, zitting hebben.

De sub-commissie heeft tot het einde van deze maand de tijd om haar "fact-finding missie" te volbrengen.

Nieuwe verwikkelingen in Noord-Sumatra.

Intussen hebben zich in de afgelopen week in Noord-Sumatra weer nieuwe verwikkelingen in legerkringen voorgedaan.

Op woensdag, 2 oktober werd in Medan bekend gemaakt, dat op bevel van de militaire commandant van Noord-Sumatra, luitenant-kolonel Djamin Gintings, drie officieren van het leger waren gearresteerd. Dit waren volgens de eerste berichten, luitenant-kolonel Wahab Macmour, bevelhebber van het tweede regiment in Oost-Sumatra, en een kapitein en een luitenant die tot dat regiment behoren.

Macmours naam werd een paar maanden geleden genoemd in verband met het uitreiken van wapens aan arbeiders van onder communistische invloed staande vakverenigingen in het ondernemingsgebied ten zuiden van Medan.

Overste Gintings gaf woensdag een dagorder uit, waarin hij zeide dat hij "disciplinaire correctiemaatregelen in legerkringen in zijn gebied heeft genomen, te rekenen vanag 28 september".

Hij verzocht het burgerlijk bestuur van het militaire district van Noord-Sumatra op zijn post te blijven. "De stappen die wij genomen hebben, hebben uitsluitend betrekking op militaire zaken", aldus de dagorder.

De telefoonverbindingen in Medan zelf en van de stad met andere plaatsen in het gebied waren sedert zaterdag, 28 september, verbroken. De toestand in Medan is evenwel normaal, aldus de laatste berichten, alleen zijn hier en daar de militaire wachtposten versterkt.

Gintings deed in zijn dagorder een beroep op alle politieke partijen en de bevolking begrip te tonen voor de maatregelen van het leger en niet te trachten de toestand ten eigen bate uit te buiten. "Er zullen krachtige maatregelen genomen worden tegen allen die trachten de maatregelen te misbruiken of te hinderen". Aldus de dagorder.

Volgens de woorvoerder van het militaire commando van Noord-Sumatra zouden de betrokken officieren zich hebben schuldig gemaakt aan "indisciplinaire handelingen". Hij voegde daaraan toe, dat de arrestaties werden uitgevoerd in het belang van de discipline in het leger. Overigens weigerde de woordvoerder bijzonderheden te verstrekken over deze indisciplinaire handelingen, terwijl hij ook niet bereid was de namen van de aangehouden officieren bekend te maken.

In verband met deze gebeurtenissen vloog de tweede plaatsvervangend chefstaf van de Indonesische landmacht, kolonel Ibnu Sutowo, naar Medan om terplaatse een onderzoek in te stellen.

Donderdag keerde hij weer in Djakarta terug en heeft inmiddels rapport uitgebracht aan generaal-majoor Nasution.

Volgens de legerwoordvoerder in Djakarta zal de legerleiding op korte termijn de besluiten tot afwikkeling van deze kwestie bekendmaken.

De woordvoerder was niet bereid enige verklaring af te leggen over de geruchten als zou de commandant van regiment 2, luitenant-kolonel Wahab Macmour, zich op het ogenblik in de hoofdstad bevinden.

Ook wenste hij niet te antwoord em op de vraag of de mogelijkheid bestaat dat de chefstaf de commandant van TT-I, luitenant -kolonel Djamin Gintings, naar de hoofdstad zou oproepen.

Met klem gaf de legerwoordvoerder te kennen, dat de in TT-I gerezen kwesties uitsluiten dinterne maatregelen betreffen en geen betrekking hebben op de wensen van dit gebied inzake autonomie of andere politieke kwesties.

Op de vraag of de chefstaf na het rapport van kolonel Ibnu Sutowo de moeilijkheden in TT-I als ernstig beschouwt, wenste majoor Harsono eveneens geen direct antwoord te geven.

De legerleiding zal deze kwestie echter zo goed mogelijk tot oplossing brengen, aldus de zegsman, die eraan toevoegde dat de chefstaf binnenkort rapport uit zal brengen aan de minister van defensie over de gebeurtenissen in TT-I.

Hij vervolgde , dat blijkens de verklaring van kolonel Ibnu Sutowo de situatie in Medan na de gerezen moeilijkheden even rustig als gewoonlijk is. Het dagelijks leven in deze stad vindt normaal voortgang en volgens kolonel Sutowo worden in Medan geen verhoogde activiteiten geconstateerd.

x
x x

Naar aanleiding van de laatste gebeurtenissen in TT-I verklaarde premier Djuanda desgevraagd aan de pers, dat het kabinet hiervan reeds op de hoogte is gesteld.

"Ik kan hierover echter nog geen verdere verklaringen afleggen", aldus de premier.

Ook de minister van voorlichting, Sudibjo, gaf desgevraagd te kennen dat hij nog geen inlichtingen kan geven.

Intussen deelde overste Djamin Gintings later aan de pers in Medan mede, dat woensdag een van de drie officieren, die hij had laten arresteren, naar Djakarta is overgebracht om voor de chefstaf van de landmacht te verschijnen. Wie deze officier is weigerde de commandant echter te zeggen.

De woorvoerder van TT-I, kapitein Matang Sutepu noemde in zijn wekelijkse persconferentie de genomen coorectieve maatregel in TT-I uitsluitend een interne aangelegenheid.

Hij vergeleek de recente gebeurtenissen in TT-I met een storing welke in elk huisgezin kan voorkomen. Voorts zeide hij, dat de toestand in TT-I steeds veilig en rustig is.

Siantar.

Uit Siantar werd gemeld, dat de situatie aldaar rustig is. Er is echter de laatste paar dagen een verhoogde activiteit merkbaar onder de leden van R.I.-2, welke in Siantar zijn gelegerd. In de stad zelf werd een nogal strenge bewaking ingesteld en iedereen, die de stad in- of uitgaat, wordt aan een onderzoek onderworpen.

Nieuw-Guinea in de algemene vergadering der Verenigde Naties.

Subandrio dreigt met nieuwe koers.

NEW YORK, 3 oktober (REUTER).— In de algemene vergadering der Verenigde Naties heeft de Indonesische minister van buitenlandse zaken, dr. Subandrio, donderdag het geschil tussen Nederland en Indonesië om het bezit van Nederlands-Nieuw-Guinea ter sprake gebracht.

Dr. Subandrio verklaarde dat Indonesië een beroep op de algemene vergadering deed om het tot stand komen van een definitieve en vreedzame regeling van het "vraagstuk-Nederlands-Nieuw-Guinea ("West-Irian")" te bevorderen. De Assemblee moest dit z.i. doen "om te vermijden dat Indonesië mogelijk zijn toevlucht moet nemen tot het varen van een andere koers, ook al zou deze de verhoudingen in Zuid-Oost-Azië verslechteren en eventueel spanningen-van-de-koude-oorlog doen ontstaan, die de vrede in dit deel der wereld nog meer in gevaar zouden brengen.

Volgens dr. Subandrio deed Indonesië zijn beroep op de Verenigde Naties "in een geest van verzoening, en strevend naar het vinden van een rechtvaardige en vreedzame oplossing". Hij lichtte niet nader toe wat hij onder de "andere koers" verstond.

De Indonesische minister van buitenlandse zaken verklaarde dat zijn land niet kon instemmen met het verlenen van het recht tot zelfbeschikking aan de Papoea's, "daar dit slechts de weg zou banen voor het ondernemen van nieuwe kunstmatige pogingen om de eenheid van onze staat te breken".

Hij oestreed, dat de Papoea's een ander volk waren dan de Indonesiers en hij stelde: "Het verlenen van het recht van zelfbeschikking aan deze mensen zou een belediging voor hen zijn en een poging tot verlenging van het Nederlandse koloniale bestuur".

De Indonesische minister van buitenlandse zaken besloot dit punt van zijn betoog als volgt: "Wij vertrouwen erop dat de algemene vergadering het vraagstuk-Nederlands-Nieuw-Guinea ("Irian") zal behandelen met inachtneming van het geloof, het geduld en de matiging, die het Indonesische volk reeds zo lang te dien aanzien heeft betoond en dat zij opbouwende aanbevelingen zal doen, om een definitieve en vreedzame oplossing van dit probleem te bereiken".

x
x x

Dr. Subandrio verklaarde voorts dat een der voornaamste vraagstukken van Azië bestaat uit de bevordering van een snellere economische ontwikkeling van dit werelddeel. Hij drong aan op het instellen van een speciaal fonds der Verenigde Naties voor economische ontwikkeling van onderontwikkelde gebieden ("Sunfed"), / belemmeringen en het vermijden van alle maatregelen, die een vrijere uitwisseling van goederen en diensten zouden belemmeren.

Sprekend over het "kolonialisme" verklaarde de minister dat "het tijdstip is aangebroken, dat de Verenigde Naties, via de vreedzame middelen van onderhandelingen en verzoening, een oplossing voor het Algerijnse vraagstuk vinden", hetgeen hij, "gezien onze gemeenschappelijke wil om deze wereldorganisatie te gebruiken ter bevordering van vrede en vooruitgang", zeer wel mogelijk achtte.

/ stabilisatie der prijzen van de voornaamste levensbehoeften, opheffing van handels-

x
x x

Indonesische kabinet zal rede bestuderen.

Desgevraagd wilde de Indonesische eerste vice-premier Hardi, tevens minister van buitenlandse zaken ad interim, nog geen commentaar te leveren op de rede van dr. Subandrio.

De eerste vice-premier zei slechts, dat deze redevoering op het ogenblik aan een diepgaande bestudering onderworpen wordt.

Strubbelingen in het Indo-Europese kamp.

De "GIKI", het verbond van Indo-Europeanen in Indonesië, heeft haar voorzitter, de heer E.F. Wens, als lid van dit verbond geschorst in verband met geuite beweringen, als zoude hij geen Indonesisch staatsburger zijn. De schorsing werd uitgesproken door het bestuur van de "GIKI" in Djakarta, doch de uitvoerende raad van het verbond heeft zich inmiddels daartegen verzet. Wens, die voor de souvereiniteitsoverdracht de Nederlandse nationaliteit bezat, is lid van de nationale raad, als vertegenwoordiger van de Indo-Europese minderheidsgroep, en tevens lid van het parlement, waar hij deel uitmaakt van de fractie van de nationalistische P.N.I.

De voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven van het parlement, Prawoto Mangkusasmoto, heeft in verband met deze zaak verklaard dat als Wens inderdaad zou blijken geen Indonesisch staatsburger te zijn, dit ongetwijfeld gevolgen ten aanzien van zijn lidmaatschap van het parlement zal meebrengen.

Intussen is dezer dagen in Djakarta naast de "GIKI" (Gerakan Indo untuk Kesatuan Indonesia) een nieuwe organisatie van Indonesische staatsburgers van Nederlandse afkomst opgericht.

Deze nieuwe organisatie, die de naam "Badan Pemusatan Tenaga Indo" draagt, wordt voorgezeten door J.C. Princen.

De andere bestuursleden zijn de vice-voorzitter J.C.A. Schram, de algemene secretaris mr. P.W. Blogg, de vice-secretaris dr. J. Th. Koks, de penningmeester F.G. Verwey, en de commissarissen J.P. Snel en J.F. Steyn.

Het doel van deze organisatie is goede betrekkingen te scheppen tussen de Indonesische staatsburgers van Europese origine en de regering en andere groeperingen.

Dr. Hatta over Indonesisch-Chinese betrekkingen.

Tijdens een banket, dat deze week in Peking ter ere van dr. Hatta en zijn gezelschap door de Indonesische ambassadeur in de Chinese Volksrepubliek, Soekardjo Wirjopranoto, werd gegeven, hebben zowel dr. Hatta als premier Chou En Lai in hun toespraken de nadruk gelegd op het grote belang van handhaving van de wereldvrede en de bevordering van de Chinees-Indonesische vriendschappelijke betrekkingen.

Het banket werd ondermeer bijgewoond door de vice-president van de Chinese Volksrepubliek, Chu Teh en andere hoge Chinese regeringsfunctionarissen.

In zijn tafelrede verklaarde dr. Hatta, dat de drie principes, t.w. het verzet tegen het kolonialisme, de verzekering van de wereldvrede en de vreedzame coexistentie onder de volkeren sterke grondslagen zijn voor vriendschappelijke betrekkingen. De Chinese Volksrepubliek en Indonesië hebben dezelfde ervaringen opgedaan in hun bestaan en dit heeft aan beide landen de gemeenschappelijke taak opgelegd om de eeuwigdurende wereldvrede veilig te stellen en om sociale rechtvaardigheid voor de mensheid te bereiken.

Dr. Hatta herinnerde aan de geest van de Bandungconferentie, die heeft geleid tot versterking van de vriendschappelijke betrekkingen tussen beide landen, die werden aangeknoopt in 1950, toendr. Hatta zelf nog premier tevens minister van buitenlandse zaken was.

Dr. Hatta verklaarde ervan overuigd te zijn, dat de vriendschap, die bestaat tussen de leiders van de verschillende landen, een belangrijke rol heeft gespeeld bij de bevordering van de vriendschappelijke betrekkingen tussen de volkeren.

Sprekende over zijn bezoek aan China verklaarde dr. Hatta zeer onder de indruk gekomen te zijn van het feit, dat China in de bouw van jetvliegtuigen enkele Westerse landen voor is.

Premier Chou En Lai.

In zijn tafelrede verklaarde premier Chou En Lai de overtuiging van dr. Hatta te delen, dat landen met verschillende ideologieen en politieke systemen met elkaar in vrede kunnen samenleven. Hij stemde in met het door Hatta, tijdens zijn bezoek aan China geopperde voorstel voor een vredesperiode van 25 jaar tussen de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten.

De premier verklaarde voorts: "Het Chinese volk zal tesamen met het Indonesische volk en andere vredelievende volkeren de vijf principes van vreedzame coexistentie uitdragen entot ontwikkeling brengen, evenals de resoluties van de Bandungconferentie".

Hij voegde eraan toe: " Wij steunen uw rechtvaardige strijd voor de terugkeer van West-Irian en zijn ervan overtuigd, dat u erin zult slagen daarbij een volledige overwinning te behalen".

Sprekende over het bezoek van dr. Hatta aan China verklaarde de premier: "Dit is van groot belang voor de bevordering van de vriendschappelijke betrekkingen tussen het Chinese en het Indonesische volk".

Persconferentie.

Tijdens een persconferentie verklaarde dr. Hatta behulpzaam te zullen zijn bij de versteviging van de vriendschapsbanden tussen China en Indonesië, wanneer hij weer in Indonesië zal zijn teruggekeerd.

Op deze conferentie, welke werd bijgewoond door Chinese en buitenlandse correspondenten verklaarde dr. Hatta verder ervan overtuigd te zijn, dat zijn bezoek aan China de vriendschap tussen beide landen zal versterken.

De vriendschap tussen China en Indonesië is gegroeid sinds wij elkaar in 1950 hebben erkend. Daarna heeft de Bandungconferentie in 1955 een nauwere samenwerking tot stand gebracht tussen de Aziatische en Afrikaanse landen.

De Bandunggeest zal op de lange duur sterker en sterker worden, aldus dr. Hatta verder. Zij zal uitgedragen worden over de hele wereld, ofschoon het geen gemakkelijke taak is.

Er is enig verschil in opvatting tussen de landen, die de Bandungconferentie bijgewoond hebben, maar op principiele punten hebben zij overeenstemming bereikt, namelijk om voor de wereldvrede en tegen het kolonialisme te werken. Er zijn moed en geduld nodig om dit ideaal verder tot ontwikkeling te brengen, aldus dr. Hatta.

Het parlement.

Alvorens van 6 tot 28 oktober op reces te gaan, heeft het Indonesische parlement deze week een tweetal wetsontwerpen afgehandeld.

Wetsontwerp inzake noodtoestand.

Het eerste wetsontwerp, dat werd afgehandeld en goedgekeurd was de ontwerpwet inzake de noodtoestand, dat twee maanden geleden door de regering werd ingediend, doch dat van de zijde van het parlement veel tegenstand ontmoette ten aanzien van het aantal fasen, waarin de regering de noodtoestand wenste te verdelen.

Het oorspronkelijke wetsontwerp verdeelde de noodtoestand in vier fasen. Dit voorstel werd echter na stemming door het parlement verworpen en teruggebracht tot twee fasen. Voor het echter zover kwam, waren eindeloze informele besprekingen gevoerd tussen de regering en een groot aantal amendements-indieners.

De bespreking van het wetsontwerp dreigde meer dan eens op een mislukking uit te lopen, doch de regering wist telkenmale de discussie weer op gang te brengen, door tot drie maal toe de tekst van het wetsontwerp te wijzigen.

Na deze wijzigingen heerste er deze week in het parlement een opgewekte stemming die aan de besprekingen van het wetsontwerp een wending ten goede gaf, alhoewel op de laatste dag der bespreking de vergadering noodgedwongen nog een anderhalf uur moest worden geschorst, in verband met nieuwe amendementen, met het gevolg dat voor de zoveelste maal een informele bespreking moest worden gehouden tussen de regering en de indieners van de amendementen.

De verdere bespreking van het wetsontwerp verliep tenslotte vlot, en het wetsontwerp werd uiteindelijk door het parlement goedgekeurd.

Ingevolge artikel 60 van deze wet, blijft de huidige regeling op de SOB nog vier maanden na de inwerking treding van de nieuwe wet van kracht.

Wetsontwerp tewerkstelling buitenlandse krachten

Voorts bekrachtigde het parlement deze week met algemene stemmen het wetsontwerp inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.

Over het algemeen hadden de sprekers waardering voor het initiatief van de regering die het wetsontwerp heeft ingediend in het kader van de annulering der R.T.C.-overeenkomsten.

Iman Sutardjo (Buruh) was verheugd over het wetsontwerp en zei dat dit de Indonesianisatie zal versnellen, terwijl voor de Indonesische staatsburgers ruimer werkgelegenheid zal worden geschapen.

Hij vroeg duidelijker bepalingen inzake het reserveren van bepaalde functies uitsluitend voor Indonesiers. Daarnaast zou de minister van arbeid een verordening moeten uitvaardigen, waarbij de buitenlandsebedrijven verplicht worden de Indonesische employé's die daartoe aanleg bezitten, meer in de gelegenheid te stellen hun kennis uit te breiden.

K. Werdojo (Nasional Progressief), die waardering zeide te hebben voor de goede bedoeling van de regering, hoewel het ontwerp nogal laat is ingediend, betoogde dat de buitenlandse krachten op de ondernemingen gewoonlijk ex-KNIL leden zijn, die aan de benden steun verlenen.

Spreker verzocht de regering een diepgaand onderzoek in te stellen naar de vraag of buitenlandse krachten bij de verkeersdiensten, zoals bij de GIA, inderdaad nog wel nodig zijn.

Tenslotte sprak hij de hoop uit, dat het wetsontwerp een eind zal maken aan de vreemde situatie, waarbij de vreemdelingen uit Taipeh Indonesië gemakkelijk konden binnenkomen, hoewel de Indonesische regering de regering van Formosa niet erkent, terwijl aan personen uit de Chinese Volksrepubliek moeilijkheden in de weg worden gelegd.

Spreker verzocht tenslotte de regering om de arbeiders te betrekken in de uitvoering van het wetsontwerp.

Sukamsi (PNI) deelde mede dat zijn fractie het wetsontwerp zal steunen, daar na de onafhankelijkheid van Indonesië een regeling inzake de plaatsing van buitenlandse arbeidskrachten niet meer dan natuurlijk is, in het bijzonder bij de huidige economische situatie die omschakeling van de koloniale economie naar een nationale economie vereist. Volgens spreker maken de buitenlandse ondernemers zich nog steeds aan activiteiten schuldig, die niet van sabotage zijn los te maken.

Tenslotte verzocht hij de regering om andere wetsontwerpen in de geest van het onderhavige wetsontwerp, bij het parlement in te dienen.

Munir (NU), die het wetsontwerp eveneens steunde, verzocht de regering om de reeds in Indonesië werkende buitenlandse arbeidskrachten aan een beschouwing te onderwerpen, voordat zij aan een regeling ten aanzien van nieuwe buitenlandse krachten begint.

Munir noemde het wetsontwerp in overeenstemming met de positie van een onafhankelijke staat. Hij hoopte, dat bij de uitvoering van het wetsontwerp uniformiteit zal worden toegepast.

Abulhajat (Pembangunan) betoogde, dat de buitenlandse bedrijven de opleiding van Indonesische krachten niet willekeurig ter hand mogen nemen, doch dat deze in het belang van een spoedige en geordende Indonesianisatie in de buitenlandse bedrijven, bij wet moet worden geregeld.

Thaher Thajeb (PKI) zag in het wetsontwerp twee zwakke punten. Ten eerste wordt volgens hem niet duidelijk aangegeven welke functies niet en welke wel door buitenlandse krachten mogen worden bezet. Ten tweede wordt geen tijdslimiet voor de tewerkstelling van buitenlandse krachten genoemd.

Thajeb stelde voor het wetsontwerp zodanig te wijzigen, dat een strenge control op de buitenlandse bedrijven, die winsten transfereren, mogelijk wordt. Tenslotte verzocht hij om de plaatsing van buitenlandse krachten in Indonesië in overeenstemming te brengen met de buitenlandse politiek van Indonesië.

Ook Muttaqien (Masjumi) was verheugd, dat het wetsontwerp een einde zal maken aan de scheve situatie, waarbij de eigen toch arme bevolking op vele terreinen door buitenlandse krachten opzij wordt gedrukt. Hij verzocht de regering om een onderzoek in te stellen naar de vraag of buitenlanders die thans in particuliere bedrijven of in dienst van de regering werken, inderdaad voor het land nodig zijn.

I.J. Kasimo (Katholik) zei het idee om buitenlandse krachten door nationale krachten te vervangen, toe te juichen. Hij waarschuwde echter om met beleid op te treden bij de uitvoering van de wet, opdat evenwicht kan worden bereikt tussen de behoeften aan buitenlandse krachten voor de opbouw en het toezicht op de buitenlandse krachten of buitenlands kapitaal.

Kasimo zag echter in de definitie van het arbeidsterrein voor buitenlandse krachten zaken betrokken, die de materiele werkzaamheden in het geheel niet over de werkzaamheden van de Katholieke missie.

Runturambi (Pembangunan) noemde de kwestie der buitenlandse arbeidskrachten in Indonesië een nationaal probleem, dat met beleid doch ook krachtig dient te worden opgelost, in het kader van de omvorming der koloniale economie tot een nationale economie. Spreker verduidelijkte de noodzaak van dit wetsontwerp door te verwijzen naar de vreemdelingen die nog veel in Indonesië rondlopen, zoals bijvoorbeeld deskundigen van de Asia Foundation, die er op uit zijn om de Republiek Indonesia ten val te brengen". Hij vroeg welke maatregelen de regering alsnog tegen deze Asia Foundation wil nemen.

Suhaemi Rachman (PKI), die het wetsontwerp geheel in overeenstemming acht met de wensen der arbeiders, betreurde het dat de regering niet volledig op de hoogte is van het aantal in Indonesië werkzame buitenlandse krachten.

Spreker maakte de regering attent op de buitenlanders die op ondernemingen werken en die de bendes steunen, en op de deskundigen die men in het land heeft laten komen, doch die hier met heimelijke bedoelingen werken.

Voorts stelde hij voor om de buitenlandse bedrijven te verplichten rapport uit te brengen over de uitvoering van hun Indonesianisatie-plannen.

x
x x

In zijn antwoord op deze algemene beschouwingen in eerste termijn verklaarde de minister van arbeid, Samsono, niet te kunnen instemmen met demening van sommige leden, dat in het onderhavige ontwerp de Indonesianisatie niet voldoende zou zijn gewaarborgd. In artikel 3 wordt het toezicht op de plaatsing van buitenlandse krachten geregeld.

De regering kan instemmen met het voorstel om de arbeiders meer medezeggenschap te verlenen bij de plaatsing van buitenlandse deskundigen. Hiervoor zal artikel 3 worden gewijzigd, zo voegde hij eraan toe. Wat betreft het voorstel om het wetsontwerp niet van toepassing te verklaren op personen, die actief zijn op het gebied van godsdienstmissies, verklaarde de minister, dat deze kwestie in art. 5 wordt geregeld.

x
x x

Bij de algemene beschouwingen in tweede termijn werd door negen leden het woord gevoerd.

Runturambi (Pembangunan), die verheugd was dat de regering de arbeiders zal laten deelnemen in het toezicht op de tewerkstelling van buitenlandse krachten, achtte het niettemin nog nodig de regering op het hart te drukken om in de toekomst voortdurend waakzaam te blijven bij de uitvoering van de wet.

Ook Suheimi (PKI) zag in het regeringsantwoord een bewijs van de goede wil van de regering, nu zij gehoor heeft gegeven aan de voorstellen van de parlementsleden om meer arbeiders in de gelegenheid te stellen aan de uitvoering deel te nemen.

Kasimo (Katolik) verzocht de regering nogmaals om aan de aantrekking van buitenlandse priesters door Indonesische bisschoppen geen voorafgaande toestemming te verbinden, zoals in het wetsontwerp is voorgeschreven. Inderdaad moeten zij onder regeringstoezicht vallen, doch laat de procedure, welke hieraan verbonden is vereenvoudigd worden, aldus Kasimo.

Princen (IPKI) gaf uiting aan zijn bezorgdheid, dat het wetsontwerp alleen maar een arbeidsmarkt aan Indonesische staatsburgers zal verschaffen, terwijl de e- economische aspecten zonder meer terzijde worden geschoven.

Spreker betoogde, dat een dergelijke politiek geen voordeel voor Indonesië zal opleveren. Ook de definitie van wie wel en wie geen staatsburger is, dient door de regering opnieuw in overweging te worden genomen.

Muttaqien (PSII) betoogde, dat het toezicht op de buitenlandse invloed op economisch gebied moet worden verscherpt.

Spreker wenste duidelijke inlichtingen over het verblijf van vreemdelingen, aan wie het verder werken in Indonesië reeds is ontzegd.

Semanhadi (PNI) verzocht de regering alsnog haar standpunt uiteen te zetten over het toezicht op buitenlanders in vele andere opzichten.

Thaher Thajeb (PKI) vroeg de regering een drastische houding aan te nemen tegen diegenen die werkzaam zijn bij bedrijven welker concessies reeds verstreken zijn. Spreker vreesde dat als de regering hier geen acht op slaat, het Indonesianisatieproces en het wegvagen van de laatste resten van het kolonialisme ernstig bedreigd worden of vele moeilijkheden zullen ondervinden.

Suhaemi (PNI) bepleitte een verplichting voor de bedrijven hier te lande tot aangifte van de bij hen in dienst zijnde buitenlandse krachten en het werk, dat deze buitenlanders daar verrichten.

Bisri (Masjumi) verzocht de regering om bij het toezicht op de tewerkstelling van buitenlandse krachten het zwaartepunt op het technische aspect te leggen. Het administratieve gedeelte kan reeds door de Indonesiers worden verricht.

Tot slot adviseerde spreker de regering om bij de uitvoering uiterst voorzichtig te werk te gaan.

x
x x

In het regeringsantwoord in tweede termijn trachtte de minister van arbeid de bezorgdheid van het lid van de Katholieke fractie, Kasimo, dat voor priesters die in Indonesië komen werken, een moeilijke procedure moet worden gevolgd, weg te nemen door er nogmaals op te wijzen, dat dit reeds in artikel 3 van het wetsontwerp is geregeld.

In antwoord op opmerkingen van het IPKI-lid Princen zeide de minister dat het niet juist is, dat in het wetsontwerp weinig aandacht is geschonken aan de economische factoren en de coordinatie met andere bepalingen.

Na het regeringsantwoord ging het parlement over tot artikelsgewijze behandeling waarna het wetsontwerp tenslotte geheel werd aangenomen.

Gouddekking nog op 14,53% gebleven.

De gouddekking van de Bank Indonesia volgens de verkorte balans, afgesloten op 2 oktober 1957 is onveranderd gebleven ten opzichte van de vorige week, namelijk nog steeds 14,53%.

In deze periode zijn de voorschotten aan de regering toegenomen met 47 miljoen rupiah, namelijk van 12.912 miljoen tot 12.959 miljoen rupiah, terwijl de bankbiljetten in omloop toenamen met 34 miljoen, en wel van 12.342 miljoen tot 12.376 miljoen rupiah.

De activa van het deviezenfonds vermeerderden in deze week met 28 miljoen rupiah van 1.838 miljoen tot 1.866 miljoen rupiah, terwijl de buitenlandse passiva van het deviezenfonds met vier miljoen rupiah verminderden van 1.674 miljoen vorige week tot 1.670 miljoen rupiah deze week.

B.P.M. krijgt Noord-Sumatraanse olieterreinen niet terug.

De Indonesische minister van industrie, ir. Ingkiriwang, heeft op 3 oktober aan journalisten medegedeeld, dat de regering niet voornemens is om de olieterreinen op Noord-Sumatra aan de concessiehoudster, de Bataafsche Petroleum Maatschappij, terug te geven. De regering zal de exploitatie hiervan zelf blijven voortzetten.

Intussen heeft volgens een verklaring van de waarnemend voorzitter van de regionale raad van Atjeh de militaire commandant van Atjeh de eis gesteld, dat de exploitatie van deze olieterreinen, die in feite in Atjeh zijn gelegen, in handen zal worden gelegd van het burgerlijk bestuur van Atjeh. Volgens deze zegsman zou deze eis door de regionale raad van Atjeh worden gesteund.

Indonesië vraagt $ 30 miljoen aan Eximbank.

WASHINGTON, 2 oktober .— De Export/Import Bank te Washington heeft toegezegd de Indonesische aanvrage voor een lening van $ 30 miljoen ter financiering van een grote kunstmestfabriek in Palembang, in sympathieke overweging te zullen nemen. Dit werd vandaag medegedeeld door de Indonesische ambassadeur in Washington, mr. Mukarto Noto Widagdo, die de vorige week de formele leningsaanvrage bij de Eximbank heeft ingediend.

De bouw van de kunstmestfabriek te Palembang zal Indonesië in staat stellen om zijn import van kunstmest drastisch te beperken. Indonesische autoriteiten schatten, dat Indonesië na voltooiing van de bouw van deze fabriek het equivalent in vreemde valuta van ongeveer $ 45.000.000.— per jaar, dat nu besteed wordt voor de aankoop van kunstmest in het buitenland, zal kunnen besparen.

Sjafruddin Prawiranegara over buitenlandse investaties.

"De communistische dreiging in Indonesië is niet zo alarmerend, als de publieke opinie in de westerse wereld haar gemaakt heeft", aldus de opinie van de gouverneur van de Bank Indonesia, mr. Sjafruddin Prawiranegara, die hij woensdag in New-York uitsprak.

Amerikaanse investeringen in Indonesië verwelkomend, waarschuwde hij echter, dat de "dagen van koloniale investeringen" voorbij zijn. Elke nieuwe investering zal rekening moeten houden met de aspiraties van de onder-ontwikkelde volkeren ter vermijding van buitenlandse dominatie, zoals deze bestond onder het koloniale regime, verklaarde hij.

Mr. Sjafruddin Prawiranegara sprak deze verklaringen uit op een bijeenkomst, georganiseerd door de Raad van Handel en Industrie voor het Verre Oosten en Amerika. Ongeveer 1.000 Aziatische en Amerikaanse industrielen, bankiers en hoge regeringsfunctionarissen wonen deze driedaagse conferentie bij, die gericht is op het ontwikkelen van de economische samenwerking tussen de Verenigde Staten en het Verre Oosten.

Zich zelf presenterend als een niet-communist, gaf mr. Sjafruddin Prawiranegara als zijn mening te kennen , dat Indonesië zijn eigen soort communisme heeft, dat verschilt met dat van Rusland, en niet noodzakelijk geleid behoeft te worden vanuit Moskou.

Hij zeide, dat de "economische en politieke toestanden in Indonesië niet zo slecht zijn als men vreest of hoopt, dat ze zijn, of ten minste te dat de slechte situatie niet zover gevorderd is, dat ze niet meer verbeterd kan worden".

Hij verklaarde, dat hij en anderen in Indonesië zich volledig bewust zijn van de "grote gevaren" die voortspruiten uit de overwinning van de Indonesische communistische partij.

Maar hij voegde eraan toe: "Hoe groter de uitdaging is, die hen toegeslingerd wordt door het communisme, hoe sterker en resoluter de macht zullen worden, die het communisme weerstaan en ongetwijfeld het grootste deel vormen van het Indonesische volk".

"Laat de huidige politieke crisis en economische moeilijkheden uw visie over Indonesië niet vertroebelen. Enige tijd geleden voorspelden personen buiten Indonesië dat het land uiteen zou vallen als gevolg van de politieke spanningen tussen de centrale regering en de plaatselijke autoriteiten buiten Java".

"Nu hebt U kunnen zien, dat zij zijn samengekomen om rondom één tafel hun conflicten tot oplossing te brengen.

Het is waar, dat de resoluties, waartoe ze gekomen zijn, nog uitgevoerd moeten worden, maar er is geen burgeroorlog, zoals door buitenlanders voorspeld en gevreesd werd".

"Investeerders en de volkeren van de ontvangende landen kunnen gezamenlijk profiteren, indien ze rekening houden met de "nieuwe realiteit" die de rol, die de kapitaalsinvesteringen in de toekomst moeten spelen, omgeeft".

"Het zou een illusie zijn voor de hedendaagse investeerders om zoals in het verleden, toen hun regering meesters waren in dergelijke gebieden, naar bepaalde toestanden te zoeken of ze te scheppen", zeide hij.

Mr. Sjafruddin Prawiranegara voegde eraantoe, dat "zelfs indien de volkeren in de onder-ontwikkelde landen bereid zijn om buitenlandse investeringen te verwelkomen, zij zullen weigeren een passieve rol toebedeeld te krijgen, waarin ze zelf niet deelnemen aan de zakelijke ondernemingen behalve als leveranciers van ongeschoolde werkkrachten".

Aan de andere kant, verklaarde hij, moeten de onder-ontwikkelde landen terugkomen op hun vrees voor buitenlands kapitaal.

"De internationale situatie is veranderd sedert de bloeitijd van het kolonialism zeide hij. "Wij behoeven niet bevreesd te zijn voor de terugkeer van het kolonialisme indien wij investeringen van buiten af toestaan. Sterker nog, wij moeten ons meer bewust worden van onze onafhankelijkheid, van onze politieke macht in ons eigen gebied".

Hij zeide, dat de nieuwe Indonesische export-regeling (BE) van 20 juni die voorziet in een systeem van schommelende koersen, een gunstiger klimaat geschapen heeft voor buitenlandse investeringen. Hij gaf toe, dat de rupiah in de voormalige koersverhouding van 11.20 tot 1 ten opzichte van de Amerikaanse dollar te hoog gewaardeerd was.

De nieuwe koersen hebben een van de voornaamste hinderpalen voor het binnenvloeien van kapitaal in Indonesie weggenomen, aldus Sjafruddin Prawinegara.

Discussie over het BE-systeem.

"Theoretisch wordt de prijs van de B.E., die op de beurs worden verhandeld, bepaald door vraag en aanbod en zodra de frequenties van import en export op een zelfde niveau zullen zijn gekomen, zal de BE-koers stabiel worden, doch in de practijk is het ander gebleken", aldus de tweede vice-voorzitter van de Kamer van Koophandel en Industrie, Rachmat Muljomiseno, tijdens een discussie over het B.E.-systeem.

Deze discussie is donderdag, 3 oktober onder auspicien van de Kamer van Koophandel en Industrie in Djakarta gehouden. Hiervoor bestond grote belangstelling in industriele en handelskringen, alsmede bij functionarissen van de ministeries van handel en financien, het handelsdeviezenbureau, de Bank Indonesia en de Bank Industri Negara. Ook enkele leden van het parlement en de Nationale Raad woonde de discussie bij.

In zijn betoog zeide Rachmat Muljomiseno, dat deze discussie gehouden werd naar aanleiding van het feit, dat de laatste tijd in de BE-koers gevaarlijke symptome zijn geconstateerd: De stijging tot 240 (denotering op 25 september jongstleden) heeft onrust teweeg gebracht onder de nationale ondernemers.

"Het feit dat de BE-koers, die op 16 september 275 zou hebben bedragen, door ingrijpen van de Bank Indonesia tot 240 werd gereduceerd, geeft al voldoende reden om ons bezorgd te maken", aldus Rachmat Muljomiseno.

Gezien de koersontwikkeling, wordt de BE-prijs in de practijk niet bepaald door vraag en aanbod. Deze certificaten worden verhandeld op de beurs met gesloten deuren, zodat het moeilijk is van buiten af het verloop van de BE-koers-bepaling te volgen. Een ander probleem is het feit, dat de buitenlandse exporteurs hun BE verkopen op een bepaalde limiet, terwijl aan de andere zijde de aankopen van BE door de importeurs tegen de "best mogelijke prijs" geschieden. De importeurs zijn gedwongen om hun vraag naar BE op de "best mogelijke" prijs te baseren. Hierdoor zien de nationale importeurs echter hun positie bedreigd, alsmede door de druk van de goederen bestellers, te geringe liquiditeit, druk van de exporteurs in het buitenland om L/C te openen, de korte geldigheidsduur van de S.I.D., namelijk 30 dagen en tenslotte de vrees dat de importeurs hun importgarantie van 20% zullen verspelen. Van deze zwakke positie van de importeurs maken de exporteurs gebruik om de verkooppositie van de BE te versterken, temeer indien men bedenkt dat de geldigheidsduur van de BE (45 dagen) langer is dan die van de S.I.D. (30 dagen), aldus Rachmat Muljomiseno, die tot slot de aanwezigen aanspoorde erbij de regering op aan te dringen om op zijn minst de geldigheidsduur van de S.I.D. (30 dagen) gelijk te laten stellen met die van de BE, of desnoods de geldigheidsduur van de S.I.D. langer te laten stellen dan die van de BE. Daarnaast deed Rachmad Muljomiseno aan de importeurs de suggestie om de BE niet tegen "the best possible price", doch tegen een bepaalde limiet te bestellen.

Voorts constateerde Rachmat Muljomiseno een psychologisch conflict in regeringskringen, zowel onder theoretici als onder de practici over het BE-systeem.

Een betere coordinatie tussen de KPUI, BDP, en Bank Indonesia is noodzakelijk, zodat stabiliteit wordt verkregen in vraag en aanbod van de BE die indirect stabiliteit in de BE-koers te weeg zal brengen.

x
x x

Intussen heeft de Bank Indonesia bekend gemaakt, dat de geldigheidsduur van exportcertificaten, afgegeven na 30 september, is teruggebracht tot 42 dagen.

Directeur Bank Indonesia over de exportcertificaten.

In een verklaring aan de pers over de exportcertificaten heeft de waarnemend gouverneur tevens directeur van de Bank Indonesia, mr. Indra Kusuma, uiteengezet, dat de ontwikkeling van de BE-koers gezien moet worden in het licht van de ontwikkeling van de wereldeconomie, die momenteel een inflatoire tendentie vertoont.

Deze inflatoire tendentie, zo zei hij, is niet iets specifieks Indonesisch, daar haast over de gehele wereld tekenen hiervan geconstateerd worden. Door verschillende landen zijn reeds maatregelen genomen om aan de moeilijkheden het hoofd te bieden, die veroorzaakt worden door deze inflatoire tendenties.

Mr. Indra Kusuma zette uiteen dat de moeilijkheden waarmee het buitenland te kampen heeft, ook invloed hebben op de Indonesische economie. Hierdoor moesten in Indonesië enkele maatregelen worden genomen om de deviezenreserves te verhogen tot een zeker niveau, terwijl ook de binnenlandse produktie, ook die voor de export, opgevoerd moet worden.

's Lands situatie was enige maanden geleden zodanig, dat ter veiligstelling van de deviezenpositie, onmiddellijke maatregelen noodzakelijk waren. Hiertoe werd o.m. overgegaan tot invoering van de BE-regeling, welke ten doel had dat niet meer devieze zouden worden verbruikt dan de Staat zelf ontvangt.

Over de fluctuatie van de BE-koers verklaarde mr. Indra Kusuma, dat deze niet alleen bepaald wordt door de op vraag en aanbod gebaseerde markt, doch ook door het systeem van koop en verkoop van de BE tegen de "best mogelijke" koers.

Het systeem heeft volgens hem inderdaad minder prettige gevolgen op bepaalde gebieden en deze dienen te worden opgevangen.

De prijzen van essentiele goederen zoals rijst, moeten laag worden gehouden.

De regering verleent dan ook subsidie voor de rijstimport. Subsidie voor de import van andere vitale goederen wordt thans nog overwogen.

De bezuiniging in het verbruik van deviezen wordt zo ver mogelijk doorgevoerd. Thans wordt onderzocht, welke bedrijven in aanmerking kunnen komen voor winst-of dividendtransfer.

De bezuinigingsmaatregelen zullen zo spoedig mogelijk en op alle mogelijke terreinen worden doorgevoerd, zoals bijvoorbeeld op het gebied van het overmaken van herverzekeringspremies naar het buitenland, waarmede in 1956 rp. 168.000.000 was gemoeid. De regeling, waarbij minstens 60% van de import-reassurantie in het binnenland moet worden geblokkeerd, betekent een aanzienlijke bezuiniging op dit gebied.

Nagenoeg gelijktijdig met de invoering van het BE-systeem werden liquiditeits-voorschriften vastgesteld voor banken met giro-en deposito- rekeningen van Rp. 75.000.000 of meer. Deze regeling heeft ten doel de potentie van de crediet-verlening te verminderen. Daarnaast heeft de Bank Indonesia echter Rp. 100.000.000 uitgetrokken voor credietverlening t.b.v. exportdoeleinden, welke verstrekt wordt op regeringsgarantie.

Deze credieten voor de export zijn gekanaliseerd via de nationale banken, doch tot duver is van dit bedrag practisch nog geen gebruik gemaakt.
Soortgelijke maatregelen voor industriele doeleindenzullen ook worden genomen voor regeringsbanken. Hierdoor wordt gehoopt aan de industrie de nodige hulp te kunnen verstrekken t.b.v. de produktie-opvoering en bezuiniging in het deviezenverbruik.

Indien deze maatregelen in heel Indonesië éntegraal kunnen worden uitgevoerd, en daarnaast bezuiniging in de Staatsuitgaven kan worden doorgevoerd, mag een gunstige ommekeer in 's lands situatie verwacht worden.

Mr. Indra deed vervolgens een beroep op de gemeenschap om meer aandacht te schenken aan de Euromarkt, die in de komende 12 á 15 jaren in een eigen zone een tariefmuur zal kunnen instellen, waardoor Indonesië in een dwangpositie zal komen.

Kapitaalsinvesteringen in Oost-Kalimantan.

De gouverneur van Oost-Kalimantan, Pranoto, heeft in Djakarta met de Poolse handelsvertegenwoordiging gesproken over kapitaalsinvesteringen en financiele leningen, teneinde de opbouw in Oost-Kalimantan vlotter te doen verlopen.

Volgens de gouverneur heeft deze handelsvertegenwoordiging een crediet in de vorm van kapitaalsgoederen toegezegd en wel voor de oprichting van fabrieken voor het industrialisatie-proces, o.a. een glasfabriek.

Ook werd overeenstemming bereikt over het in bruikleen beschikbaar stellen van vier schepen van 600 ton elk.

Deze vier schepen zullen aan nationale scheepvaartmaatschappijen worden toegewezen, die in de wateren van Oost-Kalimantan reeds ruime ervaring hebben opgedaan.

De Poolse handelsvertegenwoordiging wenst op haar beurt grondstoffen, in het bijzonder kopra uit het gebied van Oost-Kalimantan.

Bovendien verklaarde de gouverneur dat hij besprekingen heeft gevoerd met een Amerikaanse industriele vertegenwoordiger, die voornemens is om in Oost-Kalimantan kapitaal te investeren, voornamelijk op het gebied van de oliewinning. De centrale regering heeft aan beide transacties reeds haar goedkeuring gehecht.

Hongarijë wil Indonesië credieten verstrekken.

Volgens de voorzitter van de Indonesische Industriele Raad, Omar Tusin, heeft Hongarijë zich bereid verklaard tot het verlenen van credieten, zowel op lange als op korte termijn, aan Indonesië. Voorts heeft de Hongaarse handelsmissie, die op het ogenblik in Djakarta besprekingen voert, aangeboden om deskundigen te zenden om behulpzaam te zijn bij de uitvoering van Indonesië's opbouwplannen.

IKKI op de Europese markt.

De algemene secretaris van de Ind uk Koperasi Kopra Indonesia, M. Jusuf Beauty deelde dezer dagen mede, dat de IKKI thans op de Europese markt verschijnt.

De IKKI heeft reeds een contract met Zweden gesloten voor de verkoop van 1000 ton kopra. De verscheping zal nog deze maand plaats vinden.

De IKKI stelt op het ogenblik alle pogingen in het werk, om met andere landen, welke Indonesisch kopra nodig hebben, contact op te nemen.